

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 071 Облік і оподаткування
Рік навчання: 3-й, семестр 5-й
Кількість кредитів ECTS: 4 кредити
Назва кафедри: Аграрного менеджменту та маркетингу
Мова викладання: українська

Лектор курсу	к.е.н., доц. Мазур Катерина Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	kv_mazur@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 30 годин; практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 62 години.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватись при вивченні дисциплін: «Маркетинг», «Аналіз господарської діяльності», «Енергоефективність та альтернативні джерела енергії».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Менеджмент» спрямована на отримання здобувачами вищої освіти важливої і універсальної компетентності – ознайомлення здобувачів вищої освіти із методико-теоретичними засадами менеджменту, опрацювання їх технологій, набуття навичок соціально-психологічного управління, групової динаміки та оцінки якості управлінських дій та процесів в управлінській діяльності.

Освітня компонента «Менеджмент» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з обліку та оподаткування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців аналітичного та критичного мислення, вміння демонструвати різні пропозиції та точки зору. Особливу увагу приділено формуванню практичних навичок, таких як: уміння мотивувати самого себе і працівників; розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; вміння зосереджуватися й приймати управлінські рішення в стресових ситуаціях, формувати практичні навички роботи з інформацією, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична підготовка здобувачів із питань сутності основних понятійних категорій менеджменту, а саме: формування та реалізації принципів та закономірностей становлення та розвитку менеджменту; змісту та послідовності реалізації функцій менеджменту; формування та взаємозв'язку системи методів управління в практиці функціонування сучасних організацій; послідовності розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень; інформаційного та комунікаційного забезпечення процесів управління; застосування стилів керівництва та лідерства в менеджменті; розрахунку показників ефективності менеджменту.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК12. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Суть менеджменту та сфера діяльності менеджерів	4	4	3
2	Розвиток науки менеджмент	2	-	6
3	Організація як об'єкт впливу менеджера	2	2	4
4	Планування в діяльності менеджера	2	2	4
5	Організаційна складова діяльності менеджера	2	2	5
6	Мотиваційна складова діяльності менеджера	2	2	5
7	Контроль у діяльності менеджера	2	2	5
8	Методи менеджменту	2	2	4
9	Процес прийняття менеджером організаційних рішень	2	2	4
10	Комунікації в менеджменті	2	2	5
11	Поведінка менеджера в конфліктних і стресових ситуаціях	2	2	6
12	Лідерство в менеджменті	4	4	6
13	Соціальна відповідальність та етика менеджменту	2	2	5
	Разом:	30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності.

Самостійна робота здобувача організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	22	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	10	2 рази на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		62		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кундицький О.О. Менеджмент: навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 316 с.

2. Мазур В.А., Мазур К.В., Панцирева Г.В. Виробництво і експорт зернових та зернобобових культур в умовах військового стану. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. № 3 (26). С. 66-76.

3. Мазур К., Янчук Д., Галета Д. Особливості організації агроекспорту з України в умовах військового стану. *Економіка та суспільство*, 2023. № 51.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-12>.

4. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

5. Менеджмент персоналу : навч. посібник / уклад. : О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець; за заг. ред. О.І. Драган. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.

6. Менеджмент: базовий курс (практикум) : навч. посібн. / Ю.Є. Петруня, С. Коляда, Н.С. Ковтун, В.Ю. Петруня. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. 140 с.

7. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А. Пустова В.В. Менеджмент: навч. посіб. для здоб.в вищої освіти. Львів: В-во «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

Додаткова література

1. Алексеева О.В., Мазур К.В., Кривогубець В.А. Діджиталізація як важливий фактор формування конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 14. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-12-04-06/2024-12-04-06>.

2. Алексеева О.В., Мазур К.В., Цищорський Д.М. Роль креативного менеджменту в управлінні талантами організації. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 14. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-14-04-14/2024-14-04-14>

3. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність. Вінниця : ВНАУ. 2020. 228 с.

4. Мазур К.В., Тетієвська Т.М. Особливості управління соціально-економічною ефективністю молокопереробних підприємств. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2021. № 2 (44). С. 148-153.

5. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навчальний посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с.

6. Германюк Н.В. Сучасні засади ефективного менеджменту в організації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 43–47.

7. Германюк Н.В., Дробчак О.Р. Управління відходами сільськогосподарського виробництва. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. №5 (33). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-5\(33\)-302-313](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-5(33)-302-313)

8. Логоша Р. В., Мазур К. В. Методичні підходи до здійснення оцінки ефективності використання економічного потенціалу аграрних підприємств. *The scientific heritage*. 2020. №49 (49). Vol. 6. Р. 3 – 12.

9. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник /

[Ю.Є. Петруня, Б.В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін.]; за ред. Ю.Є. Петруні. [4-те вид., переробл. і доп.]. – Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.

10. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент : підр. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Державна служба статистики. URL : www.ukrstat.gov.ua.
3. Світова організація торгівлі. URL : www.wto.org.
4. Статистична звітність емітентів України. URL: www.smida.gov.ua/db/emitent.
5. Всесвітній економічний форум. URL : <https://www.weforum.org/>.
6. Портал, присвячений ключовим аспектам сучасного менеджменту та професійного розвитку управлінців. URL: <https://www.management.com.ua/>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Рубіжний контроль	5
6	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
7	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
8	Участь у роботі на практичних заняттях	5
9	Виконання домашніх завдань	5
10	Виконання контрольних робіт, тестування	5
11	Рубіжний контроль	5
12	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 2		30

13	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни